

**ZAVOD ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI, KAZALIŠTA I GLAZBE HAZU –
ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKOG KAZALIŠTA/
MUZEJSKO-KAZALIŠNA ZBIRKA**

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanja

U skladu sa svojim radnim zadacima i dugogodišnjom praksom Odsjek za povijest hrvatskog kazališta nastavio je prikupljati i preuzimati te sređivati i obrađivati raznovrsnu kazališnu građu, kao i teatrološka, dramska, glazbeno-scenska i baletna izdanja od različitih ustanova i pojedinaca. Značenjem i opsegom posebno se izdvajaju sljedeće pohrane i donacije:

- Pokojni akademik Nikola Batušić oporučno je darovao Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta svoju biblioteku, koja će biti preuzeta tijekom 2011. godine.
- Bogner-Šaban poklonila je bogatu građu o kazališnom životu Vinkovaca od 1897. do 2010. posebice o Gradskom kazalištu Joza Ivakić. Donirana građa se sastoji od originala, presnimki i isprinta dvjestotinjak kazališnih cedulja od kraja 19. stoljeća do danas, sedamdesetak fotografija predstava, dvadesetak scenografskih i kostimografskih skica Josipa Matakovića te brojnih fotokopija kazališnih kritika. Donacija sadrži još i dva albuma s fotografijama kazališnih predstava od 1955. do 1965. te dio navedene građe u digitalnom obliku.
- Kazališni publicist Ivan Jindra darovao je 46 hrvatskih teatroloških izdanja, 43 stranih, prevedenih, 23 južnoslavenskih, 13 stranih na hrvatskom jeziku, 6 stranih, 16 hrvatske drame, 2 strane drame na hrvatskom jeziku i 7 iz stranih književnosti, kao i brojne zbornike, monografije, enciklopedije, kazališne časopise i godišnjake.
- Udruga za artikulaciju nekonvencionalnog pristupa kulturi i komunikaciji donirala je 120 knjiga s područja kazališne i književne povijesti i teorije te niz dramskih izdanja.
- Kostimografkinja Ljubica Wagner poklonila je Odsjeku nekoliko enciklopedijskih izdanja te pedesetak knjiga s područja kazališne povijesti i teorije, kao i veći broj kazališnih časopisa.
- Borna Armanini poklonio je pedeset primjeraka prijepisa hrvatskih odnosno prevedenih dramskih djela.
- Miran Bojanić-Morandini donirao je kazališnu građu iz ostavštine pokojnog Juraja Žirovčića, bivšeg blagajnika Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu, koja se sastoji od desetak fotografija, više brojeva kazališnih časopisa Hrvatskoga narodnog kazališta te trideset kazališnih cedulja starijeg datuma.

- Kao darovatelje kazališne građe i knjiga pretežno s područja kazališne i književne povijesti i teorije te dramskih djela, valja još navesti mnogobrojne kazališne ustanove i udruge kao što su Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Hrvatsko narodno kazalište Ivana pl. Zajca, Rijeka, Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu, Gradsko dramsko kazalište Gavella, Zagreb, Kazalište Marina Držića, Dubrovnik, Satiričko kazalište Krempuh, Zagreb, Glumačka družina Histrion, Zagreb, Zagrebačko kazalište lutaka, Gradsko kazalište lutaka, Rijeka, Mala scena, Zagreb, Kazalište Trešnja, Zagreb, Dubrovačke ljetne igre, PIF, Zagreb, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, Centar za dramske umjetnosti, Zagreb, Hrvatski centar ITI, Zagreb, ULUPUH, Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt, Ogranak Matice hrvatske Slavonski Brod... Vrijedne donacije dobivene su i od pojedinaca. Od Ivice Antolčića, Mire Babić, Nade Badurina, Snježane Banović, Katarine Begović, Sanje Bobetko, Marine Bregovac-Pisk, Grozdane Cvitan, Nedjeljka Fabria, Branka Hećimovića, Mire Hrabrov, Vladimira Jagarića, Šimuna Jurišića, Ane Lederer, Mladena Mordeja Vučkovića, Vlatka Perkovića, Ivana Peklića, Jelene Popadić i Ivana Viđena.

2. ZAŠTITA

2. 4. Ostalo

Projekt digitalizacije kazališne građe. Digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu od 1875. do 1895.

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta je u suradnji s još tri Akademijine jedinice sudjelovao na javnom predstavljanju i postavljanju zajedničkog digitalnog repozitorija Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te na sređivanju, dopunjavanju i unosu metapodataka koji se zbog opsežnosti radova prenosi i na 2011. godinu.

3. DOKUMENTACIJA

3. 6. Hemeroteka

Nastavljen je rad na svakidašnjem odabiranju, označavanju i lijepljenju članaka, kritika, osvrti, prikaza, reportaža i razgovora o hrvatskim profesionalnim te važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, kao i o festivalima, smotrama i susretima, te o dramskim, glazbeno-scenskim i baletnim praižvedbama, premijerama, obnovama i gostovanjima, a i o kazališnim umjetnicima, dramatičarima te glazbeno-scenskim i baletnim autorima iz dostupnog tiska – Vjesnik, Večernji list.

Nastavljeno je i snimanje vijesti, članaka i kritika o hrvatskim kazalištima i kazališnim umjetnicima s dostupnih internetskih stranica tiskovina (Vjesnik, Večernji list, Jutarnji list, Glas Slavonije, Slobodna Dalmacija, Vijenac).

6. STRUČNI RAD

Razvrstana je novopreuzeta građa

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Objavljeni znanstveni i stručni radovi

Antonija Bogner-Šaban

Monografije

Nikad više. 50 godina Špire Guberine. Uredila i priredila Antonija Bogner-Šaban. Gradska knjižnica Juraj Šižgorić – Hrvatsko narodno kazalište, Šibenik, 2010. 86 str.

Stručni radovi

Poslije deset godina. U: Nikad više. 50 godina Špire Guberine. Gradska knjižnica Juraj Šižgorić - Hrvatsko narodno kazalište. Šibenik, 2010., 7-10. Naknadno o Vježbanju života ljeta gospodnjeg 1990. Kamov X, sv. 34., 1. Rijeka, 2010., 107-111. Isti u zborniku: Krležini dani u Osijeku. 220-224. Aleksandar Augustinčić - umjetnik nepresušne invencije. Kazalište, XIII, 41./ 42. Zagreb, 2010., 176-179. Repertoar Krležini dani u Osijeku 2009. U: Krležini dani u Osijeku 2009. Hrvatska drama i kazalište i društvo. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek, Zagreb – Osijek 2010. 297-299 Karta za budućnost. Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću. Hrvatski centar ITI. Zagreb 2010., 236 – 241.

Lucija Ljubić

Stručni radovi

Brzosušeci grohot nad mučnom tragedijom, Kazalište, XIII, 41-42, Zagreb, 2010., 28-33.;
Tranzicijski mutanti mračne prošlosti, Kazalište, XIII, 41-42, Zagreb, 2010., 189-191.

Martina Petranović

Stručni radovi

Neka jedu kolače, Kazalište, XIII, 41-42, Zagreb, 2010., 10-17.; Dobro skrojena knjiga, Kazalište, XIII, 41-42, Zagreb, 2010., 186-188.

Ozana Iveković

Stručni radovi

Od kazališne publike do kazališnog događaja, Kazalište, XIV, 39-40, Zagreb 2009., 46-55.; Prilog proučavanju intertekstualnosti, Kazalište, XV, 41-42, Zagreb 2010., 184-185.

Suradnica na izdanjima

Hrvatsko državno kazalište u Zagrebu 1941. – 1945. Izbor građe iz Arhiva Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta Zavoda za povijest hrvatske književnosti kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Priredio Tomislav Sabljak. Zagreb 2009.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Znanstveni projekti

a) Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta

U nastavku rada na trodijelnom projektu Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta, obavljena je lektura uvodnih tekstova za sve obrađene repertoare, a tvrtka ArhiPRO d.o.o., Koprivnica računalno je i ručno izradila Abecedne popise (Dramski autori, Glazbeni autori, Baletni, plesni i pantomimski autori) i Kazala (Kazalo imena, Kazalo naslova) na ukupno sedamsto isprintanih stranica. Na temelju isprinta započeo je rad na redakturi Kazala naslova, odnosno na korekturi, unosu te povezivanju različitih prijevoda naslova.

b) Vrijeme i prostor europske i hrvatske kazališne djelatnosti glumca i redatelja Ive Raića

Glavna istraživačica projekta A. Bogner-Šaban nastavila je svoj rad na projektu i u sklopu njega podnijela na Krležinim danima u Osijeku priopćenje Kazališni kritičari o Raićevim režijama Hamleta. Od 13. do 20. lipnja 2010. boravila je u Hamburgu i istraživala u Die Staats und Universitätsbibliothek Hamburg Carl von Ossietzky novinske i časopisne materijale o kazališnoj djelatnosti Ive Raića od 1906. do 1909. Tijekom 2010. zaokružila je istraživanja sveukupne djelatnosti Ive Raića (1901. – 1931.) te namjerava tijekom slobodne studentske godine od 15. 10. 2010. do 15. 10. 2011. završiti posao na projektu. Radeći na projektu L. Ljubić obradila je građu vezanu za glazbene režije Ive Raića u Hrvatskom narodnom kazalištu povezujući je s analizom dosad neobjavljenog rukopisa Srećka Albinija Hrvatska opera o čemu je i izlagala na Danima

hvarskog kazališta. M. Petranović obradila je građu vezanu za likovni aspekt (scenografiju, kostimografiju i oblikovanje svjetla) glazbenih i dramskih režija Ive Raića u zagrebačkom Hrvatskom narodnom kazalištu i o tome referirala na Danima hvarskog kazališta.

7. 2. Publicirani radovi

- Bogner-Šaban, Antonija. *Bugarski umjetnici u hrvatskom kazalištu za djecu // Mogućnosti*, 57., 7./ 8., Split, 2010., str. 109. - 128.
- Ljubić, Lucija. *Zagrebačko dopreporodno kazalište u radovima Nikole Batušića. Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću*. Hrvatski centar ITI. Zagreb 2010.
- Ljubić, Lucija. *Redatelj Ivo Raić i glumice zagrebačkoga Hrvatskoga narodnog kazališta, Krležini dani u Osijeku* 2009.
- Ljubić, Lucija. *Hrvatska drama, kazalište i društvo, Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Zagreb – Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku – Filozofski fakultet, Osijek, Zagreb – Osijek, 2010., 64-76.*
- Petranović, Martina. *Scena, kostim i svjetlo u radovima Nikole Batušića. Trajnost čina. U čast Nikoli Batušiću*. Hrvatski centar ITI. Zagreb 2010.
- Petranović, Martina. *Kostim(ografija) i obrazovanje. Od Hrvatske dramske škole i Raića do danas*, Krležini dani u Osijeku 2009.
- Petranović, Martina. *Hrvatska drama i kazalište i društvo. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek, Zagreb – Osijek, 2010., 77-86.*

7. 3. Znanstveno usavršavanje

M. Petranović obranila je 31. ožujka 2010. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu doktorski rad pod naslovom Uloga kostimografije u hrvatskom kazalištu. Nastajanje, afirmacija i dosezi jedne discipline stekavši akademski stupanj doktorice znanosti iz znanstvenog područja humanističkih znanosti znanstvenog polja znanost o umjetnosti, znanstvene grane teatrologije i dramatologije.

O. Iveković radila je na svojoj doktorskoj disertaciji o hrvatskoj drami povijesne tematike u drugoj polovini 20. stoljeća.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

Kao i svih prethodnik godina od osnutka kazališno-teatrološke manifestacije Krležini dani u Osijeku 1991. godine, kojoj je i suutemeljitelj, Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bio je i 2010. glavni organizator znanstvenog skupa održanog u sklopu Krležinih dana od 6. do 9. prosinca na temu Naši i strani povjesničari hrvatske drame i kazališta, teatrolozi i kritičari. Dužnost predsjednika Odbora Krležinih dana obnašao je B. Hećimović, a član Odbora bila je A. Bogner-Šaban.

A. Bogner-Šaban sudjelovala je priopćenjem Rene Medvešek, redatelj izuzetne poetike na simpoziju Dana Josipa i Ivana Kozarca, Vinkovci, 14. listopada 2010. te je na skupu o Fabijanu Šovagoviću, Zagreb, 23. studenoga podnijela referat Izgarao je unutarnjom vatrom.

L. Ljubić sudjelovala je priopćenjem Glazbene režije Ive Raića u svjetlu neobjavljene Hrvatske opere Srećka Albinija na znanstvenom skupu Dani hvarskog kazališta (XXXVII) – Pamćenje, sjećanje, zaborav, Hvar 5.-8. svibnja 2010., te priopćenjem Eliza Gerner o hrvatskim divama na skupu u povodu 90. obljetnice Elize Gerner u organizaciji Hrvatskoga društva pisaca, Zagreb 3. studenoga 2010.

M. Petranović sudjelovala je priopćenjem Likovnost u redateljskim ostvarenjima Ive Raića na znanstvenom skupu Dani hvarskog kazališta (XXXVII) – Pamćenje, sjećanje, zaborav, Hvar 5.-8. svibnja 2010.

O. Iveković sudjelovala je priopćenjem Pristup dramama s povijesnom tematikom u drugoj polovini dvadesetog stoljeća na znanstvenom skupu Dani hvarskog kazališta (XXXVII) – Pamćenje, sjećanje, zaborav, Hvar 5.-8. svibnja 2010.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Na temelju rada na projektu Digitalizacija kazališnih cedulja Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu od 1870. do 1895. Odsjek za povijest hrvatskog kazališta organizirao je u čast 150. godišnjice djelovanja Hrvatskoga narodnog kazališta u Zagrebu istoimenu dvodijelnu izložbu, koja uz izbor skeniranih i uvećanih kazališnih cedulja iz navedenoga vremenskog razdoblja predstavlja i malobrojne kazališne cedulje od 1840. do 1870. Izložba je otvorena u sklopu Krležinih dana u Osijeku 2010. u prizemnom foyeru Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku 6. prosinca 2010. Autorica izložbe je Ozana Iveković.

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta potpisuje s Gradskim muzejem Vukovar i Hrvatskim domom Vukovar izložbu Kazališni svijet Ivice Antolčića, koja je u čast 150. obljetnice Hrvatskoga narodnog kazališta, Zagreb otvorena u predvorju Hrvatskog doma J. J. Strossmayera u Vukovaru 15. studenog 2010. Izložba se temelji na istoimenoj no nešto umanjenoj izložbi Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, koja je prethodno već bila postavljena u Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaždinu.

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta potpisuje s Hrvatskim domom Petrinja i Galerijom Krsto Hegedušić samostalnu izložbu scenografskih skica i kazališnih portreta Zlatka Kauzlarića Atača iz fundusa Odsjeka. Izložba je otvorena u Galeriji Krsto Hegedušić u Petrinji 26. prosinca 2010.

M. Petranović autorica je kostimografskog dijela izložbe Sto godina hrvatske scenografije i kostimografije (1909. – 2009.), koja je održana u Hrvatskom domu likovnih umjetnika u Zagrebu od prosinca 2009. do siječnja 2010. godine u organizaciji ULUPUH-a.

Tijekom 2010. Odsjek za povijest hrvatskog kazališta omogućio je uvid u svoje zbirke i snimanja za kataloge, te posudio za četiri samostalne izložbe hrvatskih likovnih umjetnika njihove radove iz svojeg fundusa. Riječ je o jednoj skulpturi Vojta Braniša za izložbu u Gliptoteci HAZU, kostimografskim crtežima Jagode Buić Wuttke u Muzeju za umjetnost i obrt, scenografskim skicama Marijana Trepše za izložbu u Umjetničkom paviljonu i o scenografskim radovima Ljube Babića za izložbu Moderne galerije.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

U 2010. Odsjek za povijest hrvatskog kazališta objavio je u sunakladništvu s Hrvatskim narodnim kazalištem u Osijeku i Filozofskim fakultetom, Osijek zbornik: Hrvatska drama i kazalište i društvo. Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Odsjek za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek, Zagreb – Osijek 2010., 326 str.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11. 2. Predavanja

A. Bogner-Šaban držala je kao vanjski suradnik, u svojstvu redovitoga sveučilišnog profesora, na Umjetničkoj akademiji u Osijeku u ljetnom semestru 2009./2010. kolegij Povijest hrvatskog lutkarstva.

11. 4. Ostalo

L. Ljubić, surađujući s Leksikografskim zavodom Miroslav Krleža, objavila je i predala u tisak tridesetak natuknica za Kazališni leksikon te jednu za Hrvatski biografski leksikon.

M. Petranović, surađujući s Leksikografskim zavodom Miroslav Krleža, objavila je i predala u tisak tridesetak natuknica za Kazališni leksikon.

O. Iveković je za Hrvatski biografski leksikon Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža napisala tri natuknice.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Kazališnom građom i bibliotečnim fondom Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta koristio se i u 2010. veliki broj teatrologa i muzikologa, kao i književnih znanstvenika, kazališnih i književnih kritičara, kazališnih umjetnika, postdiplomanata, studenata i učenika te novinara, urednika nakladničkih kuća i ljubitelja kazališta.